

20 ta' Dicembru, 1946.

Imhallfin :

Is-S.T.O. Sir George Borg, Kt., M.B.E., LL.D., Pres.

L-Onor. Prof. Dr. E. Ganado, LL.D.

L-Onor. Dr. L. A. Camilleri, LL.D.

Maria Farrugia *versus* Maria Stivala

**Intervent fl-Kawża — Deputazzjoni tal-Legati taż-Zwieg —
Sentenza — Revoka — Art. 959 tal-Kodiċi tal-Proċedura
Civili (Ediz. Riveduta).**

*Huwa reru li l-intervent fil-kawża ma jissospendix il-proċediment; iżda
dana ma jfissenz illi fl-attijiet ulterjuri li jkunu għadhom iridu
jiru għall-instruzzjoni tal-kawża, l-intervent ma jistax japprofitta
ruku mill-mezzi kollha li tagħtih il-tigi biez iġib 'il quddem ir-
raġunijiet tiegħu.*

*Irrevoka ta' sentenza mogħtja mid-Deputazzjoni tal-Legati taż-Zwieg
f'konkors għall-konsegwiment ta' legat, meta tkun mitluba fuq
preġudizzjali ta' interess ġenerali għall-konkorrenti kollha u mhux
fuq motivi personali bejn il-kontendenti, ma tistax tigi diskussa
jekk fil-kawża ma jkunux parti l-interessati kollha.*

Il-Qorti — Rat l-att taċ-ċitazzjoni preżentat quddiem din
il-Qorti, fejn l-attriċi, wara li qalet li d-Deputazzjoni tal-
Legati taż-Zwieg, b'sentenza mogħtija fl-20 ta' April 1945, eleg-
ġiet għall-konsegwiment tal-legat fondat minn Maddalena
Cardona in Re, għall-bijennju 1933-34, lill-konvenuta Maria
Stivala bhala dixxendenti minn Felice Azzopardi, mentri l-
legat ta' dan il-bijennju kien imissu gie konsegwit mid-dix-
xendenti ta' Giuseppe u Maria Grixti; u li d-Deputazzjoni tal-
Legati taż-Zwieg eskcludiet lill-attriċi mill-konsegwiment ta'
dan il-legat, għax irriteriet li l-vera linja tad-dixxendenti ta'
Maria Calleja illi l-fondatriċi kkjamat kienet dik ta' Maria
Calleja mart Giuseppe Delicata u mhux dik ta' Maria Calleja
mart Giuseppe Grixti; u li l-kjamata Maria Calleja kienet
mizzewġa ma' Giuseppe Grixti u mhux ma' Giuseppe Delica-
ta, kif erroneament huwa miġjub fit-testment ta' Maddalena
Cardona in Re tal-20 ta' Novembru 1751 fl-atti tan-Nutar Do-
menico Gerolamo Bonavia, kif jiġi pruvat waqt it-trattazzjoni
tal-kawża; u li l-attriċi hija dixxendenti mill-kjamata Maria

Calleja mart Giuseppe Grixti; u li l-ebda konkorrenti ma del-
ret mid-dixxendenti ta' Mattia u Anna Delicata għall-konse-
gwiment tal-legat għall-bijennju 1933-34; talbet;— 1. Li jiġi
dikjarat u deċiż li l-kjamata Maria Calleja kienet niżżewġa
ma' Giuseppe Grixti, u mhux ma' Giuseppe Dlicata; 2. Li
s-sentenza fuq imsemmija, mogħtija mid-Deputazzjoni tal-
Legati taż-Zwieg fl-20 ta' April 1945 tiġi revokata in kwantu
eleggiet għall-konsegwiment tal-legat fondat minn Maddale-
na Cardona in Re għall-bijennju 1933-34 lill-konvenuta, għar-
raġuni li għal dan il-bijennju jinissha giet eletta walida mid-
dixxendenti ta' Giuseppe u Maria Grixti, kif jiġi pruvat fit-
trattazzjoni tal-kawża, u li konsegwentement l-istess konve-
nuta tiġi dikjarata dekaduta mill-pregradwazzjoni u mill-kon-
segwiment ta' l-imsemmi legat għall-bijennju 1933-34; 3. Li
l-attriċi tiġi dikjarata dixxendenti minn Maria Calleja mart
Giuseppe Grixti, u ppregradwata u eletta għall-konsegwiment
tal-legat imsemmi għall-bijennju 1933-34; bl-ispejż;

Omissis;

Ikkunsidrat;

Illi l-intervenuta fil-kawża Maria mart Richard Soler,
bin-nota tagħha tal-21 ta' Jannar 1946, giebet 'il quddiem l-
eċċezzjoni li din il-kawża kif magħmula ma tiatax timxi, għar-
raġuni li l-ġudizzju mhux integru, billi messu gie utrolott
mhux biss kontra l-konvenuta Maria Stivala, iżda anki l-eletti
l-oħra kollha, minbarra l-ewwel walida Paolina Magri, li ġew
pregradwati bis-sentenza fuq imsemmija mogħtija mid-Depu-
tazzjoni tal-Legati taż-Zwieg fl-20 ta' April 1945. Minhabba
dik l-eċċezzjoni l-perit legali deherlu ġustament li huwa kellu
jipprezenta relazzjoni preliminari fuqha minhabba n-natura
perentorja tagħha, u f'dik ir-relazzjoni huwa ssottometta li
l-eċċezzjoni fuq imsemmija jisthoqqilha tiġi milqugħa;

Ikkunsidrat;

Illi l-ewwel diffikultà li qanqlet l-attriċi kontra l-konklu-
zjoni li għaliha wasal il-perit legali fir-rapport tiegħu hija dik
li l-intervenuta fil-kawża Maria Soler ma setgħetx tagħti l-
eċċezzjoni fuq imsemmija, billi skond l-art. 959 tal-Kodiċi tal-
Proċedura Ċivili l-intervent fil-kawża "in statu et terminis"

ma jwaqqafx il-proċeduri. Fuq dan il-pont għandu jiġi rilevat li għalkemm huwa veru li min jintervjeni jidhol fil-kawża fl-istat u fit-termini li allura tkun tinsab, u l-ammissjoni tiegħu ma tissospendix il-proċedura; iżda dana ma jfisserx li fl-attijiet ulterjuri, li jkun għad iridu jsiru għall-istruzzjoni tal-kawża, huwa ma jkun jista' jipproffitta ruhu mill-mezzi kollha li tagħtih il-liġi biex igib 'il quddiem ir-raġunijiet tiegħu. Keku ma kien hekk. L-intervent jiġi jonqos mill-iskopi prinċipali tiegħu, jiġifieri dawk tat-tutela ta' l-interessi ta' l-interventur fil-konfront ta' parti waħda jew taż-żewġ partijiet fil-ġudizzju, u li l-kawża ma jiġux multiplikati iżda, kemm jista' jkun, ridotti (ara f'dan is-sens sentenza ta' din il-Qorti tat-8 ta' Mejju 1905 in re "Testaferrata Bonici vs. Testaferrata Bonici et." (Kollez. Vol. XIX-I-90; u oħra tat-13 ta' Mejju 1932 in re "Spiteri vs. Dr. Parnis"). Imbagħad il-konvenuta assoċjat ruhha f'dik l-eċċezzjoni b'nota tal-20 ta' Novembru 1946;

Ikkunsidrat;

Illi fl-atti tan-Nutar Domenico Gerolamo Bonavia tal-20 ta' Novembru 1751 Maddalena Cardona in Re iffondat legat taż-żewġ u stabbiliet illi kull sentejn, bir-renta ta' għalqa.....;

Omissis;

Ikkunsidrat;

Illi, stabbiliti l-fatti fuq miġjabin, hemm bżonn li tiġi eżaminata d-domanda kif proposta mill-attriċi, biex wiehed jista' jgħaddi għad-deċiżjoni ta' l-eċċezzjoni li l-ġudizzju gie propost hażin għax mhux kontra l-interessi kollha. Bl-ewwel domanda taċ-ċitazzjoni l-attriċi qiegħda titlob..... L-attriċi pproponiet din il-kawża kontra l-konvenuta, li giet eletta għal dak il-bijennju, għaliex tippretendi li l-konkors kelli jiġi estiż anki għall-alternativa tad-dixxendenti minn Giuseppe u Maria Calleja, li skond il-pretensjoni tagħha huma d-dixxendenti minn Giuseppe u Maria Grixti. L-attriċi u l-konvenuta ma ġewx 'il quddiem f'dak il-konkors bħala konkorsenti minn l-istess linja, u l-meriti tagħhom personali għalhekk ma hemmx lok li jiġu meqjusin. Il-kwistjoni prinċipali li l-Qorti għandha quddiema hija jekk id-Deputazzjoni kienetx

gustifikata tqiegħed barra mill-konkors dawk kollha li kienu jinsabu fil-pożizzjoni ta' l-attriċi, billi ddikjarat li ma kien hemm ebda dixxendenti ntitolata għall-alternativa ta' Giuseppe u Maria Calleja. Din hija l-kwistjoni li fuqha l-attriċi qiegħda tibbaża d-domanda tagħha għar-revoka tas-sentenza tad-Deputazzjoni tal-Legati taż-Zwieg;

Is-soluzzjoni ta' din il-kwistjoni tinvolveja prinċipju ta' l-ikbar importanza għall-konkors kunsidrat bħala waħda; u, kif sewwa qal il-perit legali, ir-revoka ta' dik is-sentenza qiegħda tiġi bażata mhux fuq motivi personali bejn l-attriċi u l-konvenuta, iżda fuq preġudizzjali ta' interess generali għall-konkorrenti kollha, billi minnha d-Deputazzjoni għidet konsogwenzi generali u applikabili għall-konkorrenti kollha. Minhabba n-natura tagħha, kif fuq infisra, id-diskussjoni ta' dik il-kwistjoni għandha sair bejn il-persuni kollha li għandhom interess, billi jistgħu jaofru xi dannu jew jottjenu xi benefiċċju mill-mod kif tiġi deċiża. Infatti, kieku t-talba ta' l-attriċi kellha tiġi eventwalment milqugħa, il-konsogwenza tkun li almenu tnejn mill-konkorrenti eletti jkollhom jiġu esklużi, kif ukoll l-ispostament ta' l-alternativi kollha barra mill-ewwel waħda. Minn dak li jingħad fuq wieħed għandu jaasal għall-konkluzjoni li għaliha wasal il-perit legali fir-rapport tiegħu, jiġifieri illi l-oġġett in kontestazzjon, almenu limitament għall-ewwel talba, għandu jiġi kunsidrat ta' natura indiviżibbli, u dik il-kontestazzjoni għandha sair fil-konfront ta' l-interessati kollha fil-konkors deċiż mid-Deputazzjoni tal-Legati taż-Zwieg bis-sentenza tal-20 ta' April 1945;

Għaldaqsekk;

Tilqa' l-eċċezzjoni mogħtija mill-intervenuta fil-kawża Maria Soler u mill-konvenuta, billi tiddikjara li l-ġudizzju ġie propost bażin għax mhux kontra l-interessati kollha; u konsegwentement tillibera lill-konvenuta mill-osservanza tal-ġudizzju. L-ispejjeż, minhabba ċ-ċirkustanzi partikulari tal-każ jibqgħu mingħajr taxxa; iżda d-dritt tar-registru għandu jithallas mill-attriċi.